

Державний вищий навчальний заклад
«Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника »

Кафедра інформаційних технологій

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з науково-
педагогічної роботи

_____ Михайлишин Г.Й.

“ ____ ” вересня 2015 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Групова динаміка і комунікації

(назва навчальної дисципліни)

напрямок підготовки **6.050103 Програмна інженерія**

(шифр і назва напрямку підготовки)

факультет **математики та інформатики**

(назва інституту, факультету)

Івано-Франківськ – 2015 рік

Робоча програма дисципліни “Групова динаміка і комунікації” для студентів
напряму підготовки 6.050103 Програмна інженерія, «31» серпня 2015р. – __ с.

Розробники: к.е.н. Хрущ Л.З.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри інформаційних технологій

Протокол від “31” серпня 2015 р. № 1

Завідувач кафедри інформаційних технологій _____ (Філевич П.В.)
(підпис) (прізвище та ініціали)
“31” серпня 2015 р.

Схвалено методичною комісією факультету математики та інформатики.
Протокол від “04” вересня 2015р. № 1

“04” вересня 2015р.

Голова _____ (Соломко А.В.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань <u>0501 «Інформатика та обчислювальна техніка»</u> (шифр і назва)	Цикл професійної підготовки	
	Спеціальності <u>6.050103 «Програмна інженерія»</u> (шифр і назва)		
Модулів – 1	Спеціальність (професійне спрямування):	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		1-й	-
Індивідуальне науково-дослідне завдання (назва)		Семестр	
Загальна кількість годин - 90		1-й	-
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 4	Освітньо-кваліфікаційний рівень: <u>бакалавр</u>	Лекції	
		16 год.	-
		Практичні, семінарські	
		18 год.	-
		Лабораторні	
		-	-
		Самостійна робота	
		56 год.	-
Індивідуальні завдання			
Вид контролю: Залік			

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 38% : 62%

для заочної форми навчання –

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: вивчення основ усної, писемної і графічної комунікації для програмних інженерів.

Ставиться за мету вивчення і використання принципів написання документації, типів документів, презентацій, основ ефективної роботи і усної комунікації з колегами та в міжособистісному спілкуванні, мотивації людей, концепції групової динаміки, принципів спілкування, переконання і впливання на людину, принципів уникнення стресових та конфліктних ситуацій.

Необхідно навчити студентів глибоко розуміти і застосовувати класифікацію сучасних психологічних, соціальних, інформаційних, економічних методів, які надалі будуть використовуватися в їх інженерній діяльності.

Завдання:

- ознайомити студентів з психологічними правилами спілкування, бізнес-етикетом;
- розвинути навички комунікації і роботи в мультикультурних середовищах;
- освоєння психологічних і соціальних аспектів впливу на людину;
- ознайомити студентів з стандартами написання технічної документації;
- освоєння діяльності в умовах невизначеності і двозначності;
- ознайомити з взаємодіями і повноваженнями в організації;
- освоєння загальних положень групової динаміки;
- ознайомити з стандартами та призначеннями ділового письма (призначення, звіти, оцінки, обґрунтування);
- розвинути презентаційні навички.

У результаті вивчення дисципліни студенти повинні:

знати:

- психологічні і соціальні аспекти впливу на людину;
- основні стандарти написання технічної документації;
- основні нормативні і законодавчі документи України та інших країн, на базі яких проводиться розробка і застосування програмного забезпечення;
- етичні питання бізнесу;
- фактори, що визначають політику і філософію організації;
- кваліфікаційні посадові інструкції.

вміти:

- впливати на людей;
- створювати точну технічну документацію згідно зі стандартами з форматування;
- рецензувати письмову технічну документацію з метою виявлення різних проблем;
- розробляти і проводити формальні презентації;
- уникати конфліктних і стресових ситуацій;
- володіти психологічними правилами спілкування і переконання;
- володіти правилами документознавства.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Групова динаміка. Динамічні характеристики малої групи. Нормативний вплив у групі. Керівництво і лідерство у малих групах. Прийняття групового рішення.

Тема 1.1. Групова динаміка. Психологія роботи в команді.

Теорія групової динаміки. Динамічні характеристики малої групи. Психологія роботи в команді. Психологія роботи в команді. Психологічні правила спілкування. Бізнес-етикет. Прийоми впливу на людей. Види іміджу. Різновиди розмови. Характер розмови. Умовний розподіл бесіди. Іменні принципи спілкування. Принцип “формуючого очікування”.

Концепції і моделі розвитку малої групи. Створення малих груп. Розвиток малої групи. Двовимірна модель розвитку групи (за Б. Такменом). Поетапний розвиток групи як колективу (за Л. Уманським). Модель емоційної динаміки групи (за І. Волковим). Модель розвитку групи за М. Вудкоком, Д. Френсісом.

Тема 1.2. Взаємодії і повновадження у групі. Нормативний вплив у групі.

Визначення ролей у групі. Голова, формувач. генератор ідей, оцінювач ідей (критик), організатор роботи, організатор групи, дослідник ресурсів, завершувач. Групові норми у групі. Конформізм, конформність. Вплив норм групової більшості. Вплив норм меншості.

Тема 1.3. Керівництво і лідерство у малих групах.

Особливості керівництва і лідерства у групі. Відмінності між керівником і лідером. Теорії походження лідерства: теорія рис (особистісна теорія лідерства), ситуаційна теорія лідерства, поведінковий підхід до проблем лідерства, синтетична (системна) теорія лідерства. Стили і типологія лідерства.

Тема 1.4. Прийняття групового рішення і проблема групової згуртованості..

Прийняття рішення. Переваги і недоліки групового прийняття рішень. Прийняття рішення як теоретична проблема. Групова нормалізація. Поведінка людей, мотивованих на досягнення успіху і на уникнення невдачі. Прийняття рішення як практична проблема. Класифікація групових завдань. Групова дискусія. Групове інтерв'ю.

Проблема групової згуртованості і груповий конфлікт. Групова згуртованість. Групова сумісність. Соціально-психологічний клімат групи. Основні позитивні і негативні функції конфліктів у групі.

Змістовий модуль 2. Комунікації. Розробка документації.

Тема 2.1. Принципи створення формальної презентації хорошої якості.

Призначення та область застосування мультимедійних презентацій. Варіанти використання мультимедійних презентацій. Аналіз мети презентації. Планування і прогнозування тривалості презентації. Основні правила створення презентацій. Методи підвищення ефективності презентацій. Аналіз аудиторії та вибір стилю проведення презентації.

Тема 2.2. Принципи ефективної усної комунікації.

Означення усної комунікації. Види і форми усної комунікації. Схема усної комунікації. Соціально-мовні функції. Комунікаційні перепони. Skype, Google Talk, Forfone, Jingle, WebRTC, Face Time – як засоби усної комунікації.

Тема 2.3. Стратегії вислуховування, переконання та ведення переговорів.

Взаєморозуміння у спілкуванні. Міжособистісні конфлікти у спілкуванні. Аналіз та методи подолання конфліктів у ділових стосунках. Підготовка та проведення ділових зустрічей. Особливості ведення ділових переговорів. Етика ділових відносин. Психологія виголошування інформації. Психологія переконувального впливу.

Тема 2.4. Принципи рецензування письмової технічної документації.

Види технічної документації. Класифікація технічної документації за етапом життєвого циклу продукції. Нормоконтроль технічної документації. Визначення рецензії. Реквізити рецензій. Основні вимоги до рецензій. Алгоритм роботи над рецензією.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
л		п	лаб	інд	с.р.	л		п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1. Групова динаміка. Динамічні характеристики малої групи. Нормативний вплив у групі. Керівництво і лідерство у малих групах. Прийняття групового рішення												
Тема 1.1. Групова динаміка. Психологія роботи в команді.	12	2	2	-	-	8	-	-	-	-	-	-
Тема 1.2. Взаємодії і повновадження у групі. Нормативний вплив у групі.	10	2	2	-	-	6	-	-	-	-	-	-
Тема 1.3. Керівництво і лідерство у малих групах.	11	2	3	-	-	6	-	-	-	-	-	-

Тема 1.4. Прийняття групового рішення і проблема групової згуртованості.	12	2	2	-	-	8	-	-	-	-	-	-
Разом за змістовим модулем 1	45	8	9	-	-	28	-	-	-	-	-	-
Змістовий модуль 2. Комунікації. Розробка документації.												
Тема 2.1. Принципи створення формальної презентації хорошої якості.	10	2	2	-	-	6	-	-	-	-	-	-
Тема 2.2. Принципи ефективної усної комунікації.	13	2	3	-	-	8	-	-	-	-	-	-
Тема 2.3. Стратегії вислуховування, переконання та ведення переговорів.	12	2	2	-	-	8	-	-	-	-	-	-
Тема 2.4 Принципи рецензування письмової технічної документації.	10	2	2	-	-	6	-	-	-	-	-	-
Разом за змістовим модулем 2	45	8	9	-	-	28	-	-	-	-	-	-
ІНДЗ		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Усього годин	90	16	18	-	-	56	-	-	-	-	-	-

5. Теми практичних занять

5.1 Теми практичних занять для денної форми навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Візитна картка та бейж як іструментарій ділової комунікації	2
2	Організація проектної команди	2
3	Командна робота над проектом	2
4	Усні комунікації	2
5	Програмування в парі	2
6	Спілкування та інтернет	2
7	Письмові комунікації	2
8	Технічна документація	2
9	Контрольна робота	2
Всього:		18

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	К-сть год., денна ф.н.	К-сть год, заочна ф.н.
1	Тема 1.1. Групова динаміка. Психологія роботи в команді. Прийоми впливу на людей. Види іміджу. Різновиди розмови. Характер розмови. Умовний розподіл бесіди. Іменні принципи спілкування. Принцип “формуючого очікування”. Концепції і моделі розвитку малої групи. Модель розвитку групи за М. Вудкоком, Д. Френсісом. Підготовка конспекту лекцій та до захисту практичних робіт.	8	-
2	Тема 1.2. Взаємодії і повновадження у групі. Нормативний вплив у групі. Вплив норм групової більшості. Вплив норм меншості. Підготовка конспекту лекцій та до захисту практичних робіт.	6	-

3	<p>Тема 1.3. Керівництво і лідерство у малих групах. Теорії походження лідерства: теорія рис (особистісна теорія лідерства), ситуаційна теорія лідерства, поведінковий підхід до проблем лідерства, синтетична (системна) теорія лідерства. Стилi і типологія лідерства. Підготовка конспекту лекцій та до захисту практичних робіт.</p>	6	-
4	<p>Тема 1.4. Прийняття групового рішення і проблема групової згуртованості. Поведінка людей, мотивованих на досягнення успіху і на уникнення невдачі. Класифікація групових завдань. Групова дискусія. Групове інтерв'ю. Соціально-психологічний клімат групи. Основні позитивні і негативні функції конфліктів у групі. Підготовка конспекту лекцій та до захисту практичних робіт.</p>	8	-
5	<p>Тема 2.1. Принципи створення формальної презентації хорошої якості. Варіанти використання мультимедійних презентацій. Методи підвищення ефективності презентацій. Аналіз аудиторії та вибір стилю проведення презентації. Підготовка конспекту лекцій та до захисту практичних робіт.</p>	6	-
6	<p>Тема 2.2. Принципи ефективної усної комунікації. Соціально-мовні функції. Комунікаційні перепони. Forfone, Jingle, WebRTC, Face Time – як засоби усної комунікації. Підготовка конспекту лекцій та до захисту практичних робіт.</p>	8	-
7	<p>Тема 2.3. Стратегії вислуховування, переконання та ведення переговорів. Особливості ведення ділових переговорів. Етика ділових відносин. Психологія виголошування інформації. Психологія переконувального впливу. Підготовка конспекту лекцій та до захисту практичних робіт.</p>	8	-
8	<p>Тема 2.4. Принципи рецензування письмової технічної документації. Класифікація технічної документації за етапом життєвого циклу продукції. Нормоконтроль технічної документації. Алгоритм роботи над рецензією. Підготовка конспекту лекцій та до захисту практичних робіт.</p>	6	-
	Разом	56	-

7. Індивідуальні завдання

8. Методи навчання

При вивченні дисципліни використовуються наступні методи навчання:

- мультимедійні лекції;
- навчальні відео;
- презентації;
- командна робота над проектом.

9. Методи контролю

Загальна кількість балів, що може бути набрана студентом на протязі семестру складається із оцінок за 9 практичних робіт (кожна робота оцінюється по п'ятибальній системі) та 1 контрольної роботи .

Оцінювання знань, умінь і навичок студентів з навчальної дисципліни при підсумковому контролі необхідно проводити, виходячи з таких загальних рекомендацій:

“відмінно” – студент демонструє повні і глибокі знання навчального матеріалу, достовірний рівень розвитку умінь та навичок, правильне й обґрунтоване формулювання практичних висновків, уміння приймати необхідні рішення в нестандартних ситуаціях, вільне володіння науковими термінами, аналізує причинно-наслідкові зв'язки;

“добре” – студент демонструє повні знання навчального матеріалу, але допускає незначні пропуски фактичного матеріалу, вміє застосувати його щодо конкретно поставлених завдань, у деяких випадках нечітко формулює загалом правильні відповіді, допускає окремі несуттєві помилки та неточності;

“задовільно” – студент володіє більшою частиною фактичного матеріалу, але викладає його не досить послідовно і логічно, допускає істотні пропуски у відповіді, не завжди вміє інтегровано застосувати набуті знання для аналізу конкретних ситуацій, нечітко, а інколи й невірно формулює основні теоретичні положення та причинно-наслідкові зв'язки;

“незадовільно” – студент не володіє достатнім рівнем необхідних знань, умінь, навичок, науковими термінами.

10. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне оцінювання практичних робіт, контрольної роботи та самостійної роботи										КР	Підсумковий тест (теоретичний контроль)	Активність на лекціях	Сума
Змістовий модуль №1					Змістовий модуль № 2								
T1.1	T1.2	T1.3	T1.4	Сума	T2.1	T2.2	T2.3	T2.4	Сума	5	45	5	100
5	5	10	5	25	5	5	5	5	20				

T1.1, T1.2 ... T3.2 – теми змістових модулів.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
80 – 89	B	добре	
70 – 79	C		
60 – 69	D	задовільно	
50 – 59	E		
26 – 49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-25	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

11. Методичне забезпечення

№ з/п	Назва	К-сть екз.
1	Хрущ Л.З. Практикум з групової динаміки та комунікацій : методичні рекомендації / Л. З. Хрущ. – Івано-Франківськ : Видавництво Прикарпатського національного університету, 2015. – 69 с	2
2	Хрущ Л.З. Конспект лекцій з дисципліни «Групова динаміка і комунікації»	Елек. Варіант
3	Бутенко Н.Ю. Комунікативні процеси у навчанні [Текст]: підручник .- 2-ге вид., без змін .-К.:КНЕУ,2006 .-384 с.	3
4	Власова О.І., Никоненко Ю.В. Соціальна психологія організацій та управління [Текст]: підручник .-Рек. МОН .-К.:ЦУЛ,2010 .-398 с.	2
5	Орбан-Лембрик Л. Е. Соціальна психологія [Текст] : у 2-х кн.: підручник, Кн. 2.: Соціальна психологія груп. Прикладна соціальна психологія .-К.:Либідь,2006 .-560 с.	47
6	Бабенко Л.П., Лавріщева К.М. Основи програмної інженерії [Текст]: навч. посібник .-Рек. МОН .-К.:Знання,2001 .-269 с.-Вища освіта ХХІ століття .	7
7	Константинов В.Н. Социальная активность и пассивность личности [Текст]: учеб. пособие .-Владимир: ВГПИ, 1990 .-114 с.	2
8	Корнев М.Н., Фомічова В.М. Проблема групи та особистості у соціальній психології [Текст]: курс лекцій .-К.: ІПО КНУ ім. Тараса Шевченка, 2004 .-222 с.-	1
9	Караяни А.Г., Цветков В.Л. Психология общения и переговоров в экстремальных условиях [Текст]: учеб. пособие .-М.: ЮНИТИ-ДАНА: Закон и право, 2009 .-247 с.	1
10	Дороніна М.С. Культура спілкування ділових людей [Текст]: навч. посібник .-2-ге вид. Рек. МОН .-К.: Видавничий дім "KM Academia", 1998 .-192 с.	2

12. Рекомендована література

№ з/п	Назва	Кількість примірників у бібліотеці
Основна література		
1.	Лукашевич М.П., Шандор Ф.Ф. Соціологія масової комунікації: підручник.-2-е вид., переробл. і доп., Рек. МОН. К.: Знання, 2015.	1
2.	Годорова О.В. Інновації в комунікаціях. Інноваційний PR-інструментарій в соціальних комунікаціях сучасного бізнесу: монографія К.: Інтерконтиненталь-Україна, 2015	1
3.	Хрущ Л.З.Практикум з групової динаміки та комунікацій: методичні рекомендації до проведення практичних занять з курсу "Групова динаміка та комунікації "Ів.-Франківськ: Голіней О.М., 2016.-68 с.	1
4.	Лубкович І. М.Соціальна психологія масової комунікації: підручник для студ. факультетів та відділень журналістики Львів: ПАІС, 2013	2
5.	Холод О. М.Комунікаційні технології: підручник. - Рек. МОН К.: ЦУЛ, 2013	5
6.	Кашкин В.Б. Основы теории коммуникации [Текст]: краткий курс .-3-е изд., перераб. и доп.-М.:АСТ; Восток-Запад,2007 .-256 с.	1
7.	Ильин Е.П. Мотивация и мотивы [Текст] .-СПб.:Питер,2000 .-512 с.-Сер. "Мастера психологии" .	1
8.	Пиз А. Язык жестов [Текст] .-Воронеж:НПО "МОДЭК",1992 .-218 с.	1
9.	Почепцов Георгий Георгиевич. Теория коммуникации [Текст].-К.; М.: "Рефл-бук", "Ваклер",2006 .-656 с.	1
10.	Безека С. В. Создание презентаций в PowerPoint 2007 / С. В. Безека. – М. : ВКТ, 2008. – 192 с.	
11.	Крапивенко, А. В. Технології мультимедіа і сприйняття відчуттів: навчальний посібник / А. В. Крапивенко. - М.: БІНОМ. Лабораторія знань, 2009. - 271 с.	
12.	Бовыкин В. И. Новый менеджмент: (управление предприятиями на уровне высших стандартов: теория и практика эффективного управления)[Текст] / Владимир Иванович Бовыкин. – М. : ОАО"Изд-во "Экономика", 1997. – 368 с.	1
Додаткова література		
13.	Ли Дэвид. Практика группового тренинга [Текст] .-СПб:Питер,2002 .-224 с.	1
14.	Груповий психоаналіз [Текст]: навч. посібник/За ред. О. Фільца, Р. Гаубля, Ф. Лямотт .-Львів:ВНТЛ-Класика,2004 .-192 с.	1
15.	Вачков Игорь Викторович Основы технологии группового тренинга. Психотехники [Текст]: учеб.пособие .-2-е изд., перераб. и доп.-М.:Ось-89,2001 .-224 с.	1
16.	О.К.Шанс. Основы имиджа. Москва, 2001-38с.	
17.	П.Таранов. Приемы влияния на людей. Москва, 1997-605с	

18.	Дейл Карнеги. Как завоевывать друзей и оказывать влияние на людей. Как выработать уверенность в себе и влиять на людей, выступая публично. Как перестать беспокоиться и начать жить. Минск, 1990. -671с.	
19.	Нуриев Н.К. Дидактическое пространство подготовки компетентных специалистов в области программной инженерии. – Казань: Изд-во Казан. ун-та, 2005. – 244 с.	

13. Інформаційні ресурси

<http://learn.ztu.edu.ua/course/view.php?id=64>

<http://jrnl.nau.edu.ua/index.php/IPZ/article/view/6615>

http://baklaniv.at.ua/GDC/lekcija_1.pdf

Сидорова Н.М. Групова динаміка та комунікації в інженерії програмного забезпечення:

[http://webcache.googleusercontent.com/search?q=cache:xPbr5kz_IMEJ:www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-](http://webcache.googleusercontent.com/search?q=cache:xPbr5kz_IMEJ:www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe%3FC21COM%3D2%26I21DBN%3DUJRN%26P21DBN%3DUJRN%26IMAGE_FILE_DOWNLOAD%3D1%26Image_file_name%3DPDF/Ipz_2012_3-4_8.pdf+%&cd=1&hl=uk&ct=clnk&gl=ua)

[bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe%3FC21COM%3D2%26I21DBN%3DUJRN%26P21DBN%3DUJRN%26IMAGE_FILE_DOWNLOAD%3D1%26Image_file_name%3DPDF/Ipz_2012_3-4_8.pdf+%&cd=1&hl=uk&ct=clnk&gl=ua](http://webcache.googleusercontent.com/search?q=cache:xPbr5kz_IMEJ:www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe%3FC21COM%3D2%26I21DBN%3DUJRN%26P21DBN%3DUJRN%26IMAGE_FILE_DOWNLOAD%3D1%26Image_file_name%3DPDF/Ipz_2012_3-4_8.pdf+%&cd=1&hl=uk&ct=clnk&gl=ua)

Юрчишин, В. М. Групова динаміка та комунікації : конспект лекцій / В. М. Юрчишин, Л. М. Ходак, Л. М. Гобир. - Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2015. - 146 с.

<http://194.44.112.13/chytalna/4786/index.html>